

Dosarul nr. 3rh-48/22
2-12056764-01-3rh-10112022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Nogai)
Curtea Supremă de Justiție (N. Clima, I. Muruianu, I. Șumcov)

ÎNCHEIERE

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de Ecaterina Gonța, reprezentată de
avocatul Vitalie Postolache,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Ecaterina Gonța împotriva Ministerului Afacerilor Interne
cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea de a stabili, a calcula și
a achita concediul medical (de maternitate),

împotriva deciziei din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție,

constată:

La 25 aprilie 2012 Ecaterina Gonța a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la recunoașterea ca ilegal a
refuzului pârâtului de a stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediul de
maternitate, obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a stabili, calcula și achita
indemnizația pentru concediul de maternitate, obligarea de a stabili, calcula și
achita indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații.

Prin hotărârea din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de
chemare în judecată depusă de Ecaterina Gonța. S-a declarat nul refuzul nr. 15/4G-
140/12 din 12 mai 2012 al Ministerului Afacerilor Interne de a stabili, calcula și
achita indemnizația pentru concediul medical (de maternitate). S-a obligat
Ministerul Afacerilor Interne să-i stabilească, calculeze și să-i achite reclamantei
Ecaterina Gonța indemnizația pentru concediul medical (de maternitate) în
condițiile art. 124 alin. (1) din Codul muncii, art. 7 alin. (5) al Legii privind
indemnizații pentru incapacitatea de muncă și alte prestații de asigurări sociale (f.
d. 35-40).

La 3 august 2012, Ministerul Afacerilor Interne a depus cerere de recurs, solicitând casarea hotărârii din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată (f.d. 42-43).

Prin decizia din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea de recurs depusă de Ministerul Afacerilor Interne, s-a casat hotărârea din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Gonța.

La 10 noiembrie 2022, Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolachi, a depus cerere de revizuire la Curtea Supremă de Justiție împotriva deciziei din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de revizuire, revizuenta a menționat că s-a adresat către Curtea Europeană a Drepturilor Omului cu cerere privind constatarea încălcărilor, prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 1 din Protocolul nr. 1 în coraborare cu art. 14 la Convenție de către instanțe naționale la examinarea cauzei sale, pe motiv că a fost lipsită în mod nejustificat de dreptul său la indemnizația de maternitate, dar și că a fost discriminată în raport cu soțiile altor colaboratori de poliție care beneficiaseră de indemnizația respectivă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Gonța versus Republica Moldova (nr. 34973/13), care se referă la refuzul autorităților naționale de a-i acorda reclamantei indemnizația de maternitate de la locul de muncă al soțului, din motiv că angajații organelor afacerilor interne nu făceau parte din categoria persoanelor asigurate la bugetul asigurărilor sociale de stat, deși alte persoane- în circumstanțe similare cu cea a reclamantei-beneficiaseră de indemnizația respectivă. Prin hotărâri judecătorești definitive.

Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene.

În baza art. 11 din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, Guvernul Republicii Moldova a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, inițiind-o la 27 iulie 2022, în timp ce înaintarea prezentei cereri de revizuire constituie o condiție necesară pentru soluționarea pe cale amiabilă a acesteia, cu scopul de a remedia încălcarea drepturilor reclamantei, garantate de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție la nivel național.

Astfel, a relatat că în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, Ecaterina Gonța, invocând art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, s-a plâns de motivarea insuficientă a deciziilor pronunțate de către instanțele naționale, precum și de încălcarea certitudinii juridice, alias principiul securității raporturilor juridice.

De asemenea, reclamanta, invocând art.1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, a susținut în fața Curții că refuzul instanțelor de judecată naționale de a-i admite acțiunea și a-i acorda indemnizația de maternitate a constituit o ingerință în

drepturile sale garantate de acest articol. Prin respingerea acțiunii sale, reclamanta a fost privată nejustificat de indemnizația de maternitate de care beneficia în baza legii naționale.

În urma concretizării cerințelor, revizuenta a solicitat constatarea încălcării drepturilor Ecaterinei Gonța garantate de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art.1 al Protocolului 1 la CEDO coroborat cu art. 14 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respingerea ca nefondat a recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne împotriva hotărârii din 4 iunie 2012, cu menținerea în vigoare a hotărârii din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, încasarea în beneficiul Ecaterinei Gonța din contul bugetului de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material cauzat de evoluția indicelui prețului de consum în sumă de 19882,81 lei, cât și dobânzi de întârziere în sumă de 27 443,37 lei, prejudiciul moral în mărime de 8000 de euro și cheltuieli de asistență juridică în sumă totală de 21000 lei.

La data de **22 noiembrie 2022**, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Agentului Guvernamental și Ministerului Afacerilor Interne cererea de revizuire depusă de Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache, împotriva deciziei din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței asupra acesteia.

Prin referința din 21 decembrie 2022, Ministerul Afacerilor Interne a solicitat respingerea cererii de revizuire a deciziei din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție.

Prin referința din 10 ianuarie 2023, Agentul guvernamental a susținut cererea de revizuire depusă de Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache, solicitând admiterea cererii de revizuire înaintată de revizuentă, recunoașterea expresă a încălcării drepturilor reclamantei garantate de art. 6 §1 din Convenție art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și articolul 14 din Convenție coroborat cu articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, casarea deciziei din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție și rejudecarea recursului depus de Ministerul afacerilor Interne împotriva hotărârii din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și acordarea satisfacției echitabile pentru încălcările constatate prin aplicarea directă a articolului 41 din Convenție într-un quantum proporțional cu cel acordat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa în calitate de despăgubire pentru prejudiciul material și moral, inclusiv costuri și cheltuieli de judecată, în beneficiul Ecaterinei Gonța.

Studiind actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de revizuire depusă de Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Având în vedere că Codul administrativ nu reglementează instituția revizuirii unei hotărâri judecătorești irevocabile, cererea de revizuire depusă de Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache, urmează a fi examinată în conformitate cu prevederile Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă.

Conform art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Prin prisma art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În corespundere cu art. 452 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) și alin. (6) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii. În cazul în care o hotărâre examinată anterior în apel și în recurs a fost supusă revizuirii, cauza se trimite, după admiterea cererii de revizuire, la rejudecare.

Articolul 451 din Codul de procedură civilă stipulează la alin. (1) și (2) că, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă. Cererea de revizuire se depune la instanța competentă prevăzută la art. 448.

În temeiul art. 447 lit. c) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).

Articolul 449 din Codul de procedură civilă prevede la lit. g) că revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Iar, art. 450 lit. e) din Codul de procedură civilă statuează că cererea de revizuire se depune în interiorul termenului de derulare a procedurii de

reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art. 449 lit. g).

Conform art. 11 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, soluționarea amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene poate fi inițiată doar după o notificare oficială parvenită din partea Curții Europene și poate fi derulată concomitent cu procedura prevăzută la art. 10, care se aplică în modul corespunzător.

În condițiile alin. (1), Agentul guvernamental, din oficiu, la solicitarea reclamantului sau a reprezentantului acestuia, este în drept să negocieze soluționarea amiabilă a oricărei cauze aflate pe rolul Curții Europene.

În prezenta cauză, Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolachi, a menționat despre faptul că, la 12 mai 2022, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Gonța v. Republica Moldova (nr. 34973/13), prin care reclamanta s-a plâns despre încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție, și anume că a fost emisă o hotărâre nemotivată și divergentă cu privire la drepturile sale, care este diferită de alte soluții adoptate pe cauze similare cu situația ei, prin ce a fost încălcat și principiul securității juridice. De asemenea, a indicat că a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție coroborat cu art. 14, pe motiv că a fost lipsită în mod nejustificat de dreptul său la indemnizația de maternitate, dar că a fost discriminată în raport cu soțiile altor colaboratori de poliție care beneficiaseră de indemnizația respectivă

Totodată, din adresarea nr. 06/7112 din 10 august 2022 a Agentului Guvernamental rezultă că, la 27 iulie 2022, a avut loc o întrunire între Agentul guvernamental și reclamantul, în cadrul căreia a fost discutată posibilitatea și condițiile încheierii unui acord de soluționare amiabilă în rezultatul căreia Guvernul a decis inițierea procedurii de soluționare amiabilă a cauzei, în vederea remedierii pretinselor încălcări ale Convenției la nivel național. Astfel, ambele părți au convenit că, în acest sens, este necesară redeschiderea procedurilor naționale, prin depunerea unei cereri de revizuire de către reclamant, în baza art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă.

Colegiul constată că, în condițiile speței, cererea de redeschidere a procedurii judiciare a fost depusă de către subiectul corespunzător, conform art. 447 lit. a) și c) din Codul de procedură civilă și în interiorul termenului prevăzut la art. 450 lit. e) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la circumstanțele litigiului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, la 25 aprilie 2012 Ecaterina Gonța, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, solicitând recunoașterea ilegalității răspunsului nr. 15/4G140/12 din 12 mai 2012 al Ministerului Afacerilor Interne, obligarea Ministerului Afacerilor Interne să stabilească, să calculeze și să achite Ecaterinei Gonța indemnizație pentru concediu medical (de maternitate) în condițiile art. 124 alin. (1) din Codul muncii, art. 7 alin. (5) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XV din 22 iulie 2004.

Fiind investită cu judecarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 4 iunie 2012, a admis cererea de chemare în judecată. S-a declarat nul refuzul nr. 15/4G140/12 din 12 mai 2012 al Ministerului Afacerilor Interne de a stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediul medical (de maternitate). S-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să-i stabilească, calculeze și să-i achite reclamantei Ecaterina Gonța indemnizația pentru concediul medical (de maternitate) în condițiile art. 124 alin. (1) din Codul muncii, art. 7 alin. (5) al Legii privind indemnizații pentru incapacitatea de muncă și alte prestații de asigurări sociale

Ulterior, prin decizia din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne, s-a casat hotărârea din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Gonța.

Față de aceste împrejurări, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că pe rolul Curții Europene a fost înregistrată cererea Gonța versus Republica Moldova, în care reclamanta, invocând art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, s-a plâns de caracterul inechitabil al procedurilor în fața Curții Supreme de Justiție aflate în situații juridice similare, precum și de încălcarea certitudinii juridice. De asemenea, reclamanta a pretins la încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție coroborat cu art. 14 din Convenție, deoarece a fost lipsită în mod nejustificat de dreptul său la indemnizația de maternitate, dar și că ar fi fost discriminată în raport cu soțiile altor colaboratori de poliție care beneficiaseră de indemnizația respectivă.

La caz, verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate de Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că în speță este justificată reexaminarea cauzei, or, în viziunea completului sunt prezente circumstanțe esențiale și imperative ce vizează încălcarea drepturilor fundamentale ale Ecaterinei Gonța, garantate de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, încălcare care constituie un viciu fundamental comis de instanța de judecată la pronunțarea hotărârii în cauză.

Pentru aceasta, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 6 § 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care reglementează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărâ fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a notat că principiul conform căruia Convenția urmărește protejarea unor drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, că respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice, cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și

executorie, doar cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre judecătorească.

Analizând circumstanțele prezentei cauze și raționamentele expuse în cererea de revizuire, urmează de enunțat faptul că instanța ierarhic superioară a respins acțiunea reclamantei din motivul că colaboratorii de poliție nu sunt asigurați în sistemul public de asigurări sociale, fiind supuși asigurării de stat obligatorii, iar indemnizațiile de maternitate prevăzute de legislația muncii și Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale sunt limitate pentru persoanele asigurate în sistemul public de asigurări sociale.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că pe parcursul examinării cauzei, Ecaterina Gonța a pretins că, conform art. 124 alin. (1) din Codul muncii, cât și Convenției OIM nr. 183 privind revizuirea asupra protecției maternității din 1952, beneficiază de indemnizația pentru concediul medical (de maternitate), însă autoritățile naționale au refuzat de a-i acorda reclamantei indemnizația de maternitate de la locul de muncă a soțului, din motiv că angajații organelor afacerilor interne nu făceau parte din categoria persoanelor asigurate la bugetul asigurărilor sociale de stat .

Or, în această privință s-a constatat că potrivit jurisprudenței constante ale instanțelor naționale s-a determinat că soțiile colaboratorilor de poliție, neangajate în câmpul muncii și care nu au venit asigurat, indemnizațiile de maternitate (prenatal și postnatal) li se vor calcula și achita la locul de muncă al soțului polițist.

Prin urmare, se reține că la adoptarea soluției de admitere a recursului Ministerului Afacerilor Interne și ulterior de respingere a acțiunii, instanța de recurs nu a luat în considerare toate argumentele invocate de către recurent aduse în susținerea poziției sale și nu a luat în considerare de practica constantă la nivel național, iar în lipsa unui răspuns clar și exhaustiv la cel mai important argument al reclamantei, instanța a admis încălcarea dispoziției art. 6 § 1 din Convenție.

De altfel, se constată că Ecaterina Gonța nu a beneficiat de o examinare corectă în fața Curții Supreme de Justiție a cauzei sale, în condițiile în care avea deplina certitudine că dispune de dreptul de a beneficia de indemnizație pentru concediul medical (de maternitate) conform art. 124 alin. (1) din Codul muncii, cât și Convenției OIM nr. 183 privind revizuirea asupra protecției maternității din 1952, iar argumentul invocat cu referire la acest aspect a fost unul important pentru rezultatul procesului și necesita un răspuns concret în hotărâre, pe când la caz, abținerea instanței de a furniza un răspuns explicit, a dus la încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, deoarece recurentului nu i-a fost acordată posibilitatea de a ști dacă argumentele sale au fost neglijate sau respinse, și în ultimul caz, motivele acestei respingeri.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că nemotivarea hotărârii constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil, garantat de art. 6 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care obligă judecătorii naționali să-și motiveze deciziile, pentru a nu lăsa părțile într-o stare de incertitudine și a nu le crea impresia că nu au fost auzite.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene, art. 6 § 1 din Convenție obligă instanțele naționale să explice în mod corespunzător motivele pe care își bazează deciziile lor. Întinderea obligației de a motiva o hotărâre variază în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinată, ținând cont de circumstanțele cauzei (Ruiz Torija versus Spania, § 29, 09 decembrie 1994).

Totodată, deși art. 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele naționale să prezinte un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un justițiabil, obligația respectivă presupune, totuși, prezentarea unor replici specifice și exprese la argumentele decisive pentru examinarea cauzei respective (Ramos Nunes de Carvalho e Sa versus Portugalia nr.55391-13, § 185, 06 noiembrie 2018).

Mai mult ca atât, în ceea ce privește divergențele de jurisprudență, acestea constituie, prin natura lor, consecința inerentă a oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond cu autoritate teritorială. Rolul unei instanțe supreme este tocmai acela de a soluționa aceste contradicții [Beian împotriva României (nr. 1), pct. 37]. Deci, eventualitatea unor divergențe de jurisprudență este inerentă în mod normal oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond având competență teritorială.

Iar, practica unor divergențe profunde și persistente care s-a dezvoltat în cadrul celei mai înalte autorități judiciare a țării este, în sine, contrară principiului securității juridice, care este implicit în ansamblul articolelor Convenției și constituie unul dintre elementele fundamentale ale statului de drept [Beian împotriva României (nr. 1), pct. 39].

Deci, prin formarea unei jurisprudențe diferite pe cauze similare s-a creat o sursă de insecuritate juridică, reducând astfel încrederea publicului în sistemul judiciar. Respectiv, această incertitudine jurisprudențială a avut ca efect privarea reclamantei de orice posibilitate de a beneficia de drepturile prevăzute de lege, în timp ce altor persoane aflate într-o situație similară cu aceasta le-au fost recunoscute respectivele drepturi.

Așadar, adoptarea unei soluții noi de respingere a acțiunii reclamantei Ecaterina Gonța împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea de a stabili, a calcula și a achita concediul medical (de maternitate), cu încălcarea principiului securității raporturilor juridice și totodată în lipsa unor răspunsuri clare și exhaustive și o motivare insuficientă, instanța de recurs a admis încălcarea dispoziției art. 6 § 1 din Convenție.

În consecință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în rezultatul examinării incomplete a cauzei soldată cu refuzul de a stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediul de maternitate, în circumstanțele enunțate a constituit o ingerință în dreptul acesteia la respectarea bunurilor sale, având în vedere că o ingerință poate fi justificată doar în cazul în care este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim, este necesară într-o societate democratică și este proporțională scopului legitim urmărit.

Or, pentru aceste motive, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a observat o încălcare a dreptului reclamantei prin hotărârea judecătorească a cărei revizuire s-a solicitat, la respectarea bunurilor sale, ceea ce este contrar art. 1 din Protocolul nr.

1 la Convenție și art. 14 coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, încălcare care constituie un viciu fundamental comis de instanța de judecată la pronunțarea hotărârii pe cauză.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în baza art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și art. 14 coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, statului îi revine obligația să adopte măsurile necesare pentru a proteja dreptul beneficiarilor în acest sens. În special, acesta trebuie să acorde părților la un litigiu proceduri judiciare care oferă garanțiile procedurale necesare și care permit astfel instanțelor naționale să se pronunțe în mod eficient și echitabil, în lumina legislației aplicabile.

În același timp, potrivit jurisprudenței bine stabilite a Curții, jurisdicția sa de a verifica interpretarea și aplicarea corectă a legislației naționale este limitată, iar sarcina sa nu este de a lua locul instanțelor naționale, ci de a asigura că deciziile adoptate de către acestea nu sunt viciate de arbitrar sau în mod vădit nerezonabile (cauza *Anheuser-Busch Inc. versus Portugalia*, nr. 73049/01, § 83, 2007).

În aceste împrejurări, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ apreciază că echilibrul care trebuie să existe între necesitățile interesului public și imperativele drepturilor fundamentale ale reclamantei a fost în detrimentul acesteia, având în vedere că în prezenta speță s-a constatat că la acel moment nu a existat niciun temei legal pentru a interveni în drepturile reclamantei garantate de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Circumstanțele descrise, precum și faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei, impun admiterea cererii de revizuire împotriva deciziei din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, cu reținerea cauzei pentru reexaminarea recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne împotriva hotărârii din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Or, atunci când Curtea constată că un reclamant nu a avut parte de un proces echitabil în instanțele naționale, redeschiderea procedurii de recurs cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și art. 14 coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție este obligatorie pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În ceea ce vizează solicitarea Ecaterinei Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache de acordare a unei satisfacții echitabile în beneficiul său pentru încălcarea constatată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține următoarele.

În baza art. 41 din Convenție, dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

Satisfacția echitabilă poate fi acordată dacă dreptul intern nu permite sau permite doar în mod imperfect, prin repunerea lucrurilor în situația anterioară, înlăturarea consecințelor măsurii incriminate.

Mecanismul de control instituit prin Convenție are un caracter subsidiar, ceea ce presupune, conform art.1 din Convenție, că drepturile și libertățile garantate de

Convenție să fie protejate mai întâi prin dreptul intern și aplicate de autoritățile naționale.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată existența unui prejudiciu moral suferit de către reclamantă prin faptul constatării legalității refuzului Ministerului Afacerilor Interne a stabili, a calcula și a achita concediul medical (de maternitate) reclamantei Ecaterina Gonța, emiterii soluții de admitere a cauzelor analogice depuse de soțiile colaboratorilor de poliție, astfel că reclamanta a continuat să sufere repercusiuni negative în urma acestei încălcări.

Prin urmare, în speță, fiind constatată existența unei violări a drepturilor reclamantei, statul are obligația juridică din perspectiva Convenției de a pune capăt acestei violări și de a înlătura consecințele în așa fel încât să se restabilească, pe cât posibil, situația anterioară prin repararea prejudiciului sub formă pecuniară.

Astfel, prejudiciul se acordă în raport cu consecințele negative suferite de parte, cât și măsura în care i-a afectat situația socială și materială, iar în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului, aceste criterii se aplică prin necesitatea ca partea lezată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a reiterat că o hotărâre în care ea constată o violare impune statului pârât o obligație legală de a pune capăt violării și a repara consecințele acesteia în așa mod, încât să restabilească pe cât e posibil situația existentă înainte de violare (a se vedea *Former King of Greece and Others versus Greece* [GC], nr. 25701/94, § 72). În această cauză, reparația trebuie să aibă scopul de a repune reclamantul în situația în care el s-ar fi aflat dacă violarea nu ar fi avut loc.

La fel, repararea prejudiciului cauzat printr-o hotărâre judecătorească, prin care s-a încălcat grav un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, poate fi efectuat în primul rând prin modificarea (casarea) acesteia și numai apoi prin acordarea unei compensații pecuniare.

Respectiv, ținând cont de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauze cu încălcări similare și efectul acestor încălcări asupra reclamantei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că o compensație suficientă nu poate fi echilibrată doar prin simpla constatare a faptelor descrise, iar suma de 1500 de euro reprezintă o satisfacție echitabilă pentru încălcările constatate, fiind apreciată în calitate de despăgubire pentru prejudiciul cauzat.

De asemenea, instanța de revizuire indică că, în conformitate cu jurisprudența constantă cu privire la aplicarea articolului 41 din CEDO, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului acordă despăgubiri și pentru costurile și cheltuielile de reprezentare în fața acesteia. Din aceste considerente, ținând cont de constatările CtEDO în cauza *Stratan și Tcaci v. Republica Moldova* ((dec.) nr. 12744/15, 6 iunie 2019), la această etapă a desfășurării procedurilor, instanța de revizuire consideră rezonabil acordarea sumei de 300 de euro, cu titlu de costuri și cheltuieli de reprezentare în fața CtEDO.

Subsecvent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție învederează că, în privința pretențiilor Ecaterinei Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache, cu referire la încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul Ecaterinei Gonța a prejudiciului material, constituit din dobânzile de întârziere în mărime de 27 444, 37 lei și de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) în sumă de 19882,81 de lei, urmează să se expună instanța de recurs, după rejudecarea cauzei și examinarea recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne.

Colegiul notează că aceste pretenții nu sunt incidente revizuirii, or, potrivit dispozițiilor Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, instanța de revizuire are competența de a verifica dacă cererea de revizuire corespunde condițiilor legale, limitându-se doar la stabilirea admisibilității sau inadmisibilității acesteia, fără a se pronunța asupra fondului cauzei.

Astfel, rolul activ al instanței în procedura revizuirii este redus, instanța având obligația de a verifica dacă cererea de revizuire este formulată în termenul prevăzut de lege, dacă motivul invocat se încadrează într-unul din temeiurile de revizuire expres prevăzute de lege și dacă sunt întrunite condițiile de admisibilitate în raport cu motivul de revizuire invocat.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire în limita susținută de Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache, a constata încălcarea drepturilor Ecaterinei Gonța garantate de art. 6 § 1 din Convenție și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție; a casa decizia din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție și a reține prezenta cauză în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea în ordine de recurs a recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne împotriva hotărârii din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, cu acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul reclamantei pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a articolului 41 din Convenției, în cuantum de 1500 de euro în calitate de prejudiciu cauzat și a sumei de 300 de euro, cu titlu de costuri și cheltuieli de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, 453 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea de revizuire depusă de Ecaterina Gonța, reprezentată de avocatul Vitalie Postolache.

Se constată încălcarea drepturilor Ecaterinei Gonța garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Se casează decizia din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Gonța împotriva Ministerului Afacerilor privind recunoașterea ca ilegal a refuzului pârâtului de a stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediul de maternitate, obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a stabili, calcula și achita

indemnizația pentru concediul de maternitate, obligarea de a stabili, calcula și achita indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații.

Se reține prezenta cauză de contencios administrativ în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne împotriva hotărârii din 4 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Se încasează din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Ecaterinei Gonța suma de 1500 (una mie cinci sute) de euro, convertită în lei moldovenești, la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, cu titlu de prejudiciu cauzat și suma de 300 (trei) sute de euro, convertită în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, cu titlu de costuri și cheltuielile de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron

Nicolae Craiu